

1. Demokrasi kelimesi "demos" ve "kratos" kelimelerinin birleşiminden ortaya çıkmıştır ve anlamı halk egemenliğidir. Demokraside yöneten tek bir kişi veya kesim yoktur. Demokraside herkes kendi yaptığı davranışlardan sorumludur ve hiçbir insanın bir başkası üzerinde hakkı yoktur. Herkes kendi sorumluluğunu yerine getirir. Demokraside bütün egemenlik hakları halka ve bireye adanmıştır. Demokrasilerde kişiler eşit hak ve özgürlüklere sahiptir. Hepsini tek birey olarak düşünülebilir.

Buna göre, demokratik yönetim anlayışı ve toplum yapısı içerisinde yaşayan bir bireyin aşağıdaki davranışlardan hangisini yapması beklenmez?

- A) Seçimlerde oy kullanır.
- B) Düzenli bir şekilde vergi öder.
- C) Kanunlara uymaya özen gösterir.
- D) Kendi çıkarlarını her şeyin üzerinde tutar.

2. "Ülkemiz farklı görüşlerin kendini ifade edebildiği ve farklı siyasi partilerin çalışmalar yapabildiği demokratik bir ülkedir."

Verilen açıklamada demokrasinin hangi temel ilkesi vurgulanmıştır?

- A) Hukukun üstünlüğü
- B) Eşitlik
- C) Çoğulculuk
- D) Milli egemenlik

3. "Bazı monarşik yönetimlerde mutlak idarecinin yanında meclis de bulunur. Örneğin Osmanlı Devleti'nde 1876 yılından itibaren yönetimde padişahın yanında halkın seçtiği milletvekilleri de yer almıştır."

Bu metinde bahsedilen yönetim şekli aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) Teokrasi
- B) Meşruti Monarşi
- C) Oligarşi
- D) Cumhuriyet

4. Demokrasi, egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olmasıdır. Demokrasilerde belli dönemlerde yapılan seçimlerle halk temsilcilerini seçer. Böylece millet temsilcileri aracılığıyla kendi kendini yönetir. Vatandaşlar kanunlara göre seçme ve seçilme hakkını kullanır. Herhangi bir baskı olmadan istediği partiye oyunu verir.

Bu metinden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Devleti yönetme yetkisi belli bir zümreye aittir.
- B) Vatandaşların seçme ve seçilme hakkı vardır.
- C) Bireyler istediği partiye oyunu verebilir.
- D) Demokrasilerde egemenlik millete aittir.

5.

- Yönetimin kaynağı tanrıya dayanır.
- Yöneticiler din adamlarıdır.
- Tarihte Sümerlerde görülen yönetim şeklidir.

Özellikleri verilen yönetim şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Monarşi
- B) Cumhuriyet
- C) Oligarşi
- D) Teokrasi

6.

- I. Yöneticinin aldığı kararlar sorgulanamaz.
- II. Yönetimin kaynağı tanrıya dayanır.
- III. Yöneticiler tek başına savaşa veya barışa karar verir.

Yukarıdaki özelliklerden hangileri "Mutlak Monarşi" yönetimine aittir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

7.

- Milletvekilleri 5 yıllık süre için seçilir.
- Yöneticileri denetlenebilir.
- Yöneticiler Anayasa ve yasalara uygun davranırlar.

Özellikleri verilen yönetim şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Meşruti Monarşi
- B) Teokrasi
- C) Oligarşi
- D) Cumhuriyet

8.

Verilen görsel aşağıdaki demokratik yönetim özelliklerinden hangisiyle doğrudan ilgilidir?

- A) Hukukun üstünlüğü
- B) Özgürlük
- C) Katılımcılık
- D) Eşitlik

9.

- Ülke güvenliğiyle ilgili kritik kararlar alır.
- Ekonomi ile ilgili kararlar alır.
- Milletvekilleri halktan aldığı yetkiyle yasama görevini yerine getirir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi TBMM'nin sahip olduğu yetkilerden birisi değildir?

- A) Kanun yapmak ve değiştirmek
- B) Para basılmasına karar vermek
- C) Savaş ilanına karar vermek
- D) Bakanlar kurulunu toplamak

10.

"Cumhuriyet, fikir serbestliği taraftarıdır. Samimi ve meşru olmak şartıyla her fikre saygı duyarız."

Mustafa Kemal'in bu sözüyle Cumhuriyetin

kazanımlarından hangisini vurguladığı söylenebilir?

- A) Milli egemenlik
- B) Hukukun üstünlüğü
- C) Düşünce özgürlüğü
- D) Eşitlik anlayışı

11. Bireyler olarak içinde bulunduğumuz grup, kurum ve toplumun karar alma sürecinde fikirlerimizi belirtmemiz ve sürece dâhil olmamız gerekir. İçinde bulunduğumuz grubun veya kurumun uygun görmediğimiz kararları ve uygulamaları olabilir. Bu durumda sessiz kalıp bir kenarda olup biteni izlemek yerine grup veya kurumda çeşitli yollarla yönetime katılmalı ve görüşlerimizi bildirmeliyiz.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi demokratik bir ülkede yönetime katılmak ve görüşlerimizi bildirmek için başvuracağımız yollar arasında sayılamaz?

- A) Sivil toplum kuruluşlarına katılmak.
- B) Siyasi partilere üye olmak.
- C) Seçimlere katılmamak.
- D) Medya organlarını kullanmak

12. Toplumun karar alma sürecinde söz sahibi olabilmesi için sivil toplum kuruluşları, medya, kamuoyu vb. yolları kullanıyoruz.

Ülke yönetimine ve toplumun karar alma sürecine katılmanın anayasa ve yasaların bireylere verdiği bir hak olduğunun farkındayız. Vatandaşlarımız bu haklarını kullanıp çeşitli yollarla düzenleme yapılmasını istediği konularda kamuoyu oluşturabilir, fikirlerini yetkili kişilere duyurabilir ve yönetime katılabilir.

Özellikleri verilen toplum için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yöneticilerin aldıkları kararları her zaman onaylar.
- B) Anayasanın kendilerine verdikleri hakları bilir.
- C) Katılımcı demokrasiyi uygular.
- D) Karar alma süreçlerinde etkilidir.

- 13.** Katılımcı demokrasinin tam anlamıyla uygulandığı bir toplum için;
I. Alınan kararlar toplum tarafından daha iyi benimsenir.
II. Kararların uygulanması için insanlar daha çok çaba gösterir.
III. İnsanlar toplumsal sorunlara karşı ilgisizdir.
IV. Temel hak ve özgürlükler kullanılmaz.
Özelliklerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) II ve IV

14.

Mahalle sakinleri tercihini yaptı "31 Mart 2019 tarihinde yapılan mahalli ve yerel idareler seçiminde 6. kez seçilen Mehmet KAYA ilk kez seçilmiş gibi heyecanlı ve görev aşkı ile dolu olduğunu, görev yapacağı 5 yıl süre içerisinde mahallenin tüm sorunları ile yakından ilgileneceğini, bu sorunları çözmek için her türlü hukuki yola başvuracağını ifade etti. "Mahalle halkına ve benimle bu güzel yarışta centilmence yarışan diğer muhtar adaylarına teşekkür ediyorum." diyerek sözlerini tamamladı.

Metinde verilenlere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Muhtarlık görev süresi beş yıldır.
B) Mahalle halkı sorumsuzca davranmıştır.
C) Mehmet Bey demokratik yollarla muhtar seçilmiştir.
D) Mehmet Bey mahalle halkı tarafından benimsenen bir muhtardır.

15.

- Kâr amacı gütmeyenler.
- Devletten bağımsız sivil insanlar tarafından oluşturulmuşlardır.
- Vakıf, dernek, sendika vb.den oluşur ve üyeleri gönüllülük esasıyla çalışırlar.

Verilen özellikler aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Medya
B) Siyasi Partiler
C) Kamuoyu
D) Sivil Toplum Kuruluşları

16. Yönetimin karar alma sürecine katılmak isteyen bir vatandaşın aşağıdakilerden hangisini yapması doğru olmaz?

- A) Televizyon, genel ağ, radyo, gazete, dergi vb. kitle iletişim araçlarını kullanabilir.
B) Kanunlara aykırı şekilde yapılan gösterilere katılarak kendi düşüncelerini kabul ettirmeye çalışır.
C) Kanunlar çerçevesinde siyasi parti kurabilir, siyasi partilere üye olabilir ve partilerin faaliyetlerine katılabilir.
D) Devletten bağımsız oluşturulan, kâr amacı gütmeyen vakıf, dernek, sendika gibi sivil toplum kuruluşlarına üye olabilir.

17. Demokrasi bir yönetim şekli olduğu gibi aslında yönetimi de içine alan bir yaşam biçimidir. Bu yaşam biçimi genel anlamda eşitlik ve özgürlük ilkelerine dayanır. Demokratik yaşam biçimi hayatımızın her alanını kapsar. Demokratik bir yaşam biçiminde insanlar birbirlerinin haklarına saygı gösterir, kanun ve kurallar çerçevesinde yaşam sürerler.

Aşağıdakilerden hangisi demokratik yaşam biçimine örnek olarak gösterilmez?

- A) Anne ve babanın aile veya çocuklarla ilgili kararlarda çocukların fikrini alması ve onlara eşit muamelede bulunması
B) Öğrencilerin birbirlerinin hakkına saygı göstererek eşit söz hakkı alması ve görüşlerini özgürce ifade etmesi
C) İnsanların sosyal yaşam içerisinde birbirleriyle olan ilişkilerinde hak ve sorumluluk ilkelerine dikkat etmesi
D) Toplumsal alanlarda insanların başkalarının haklarına dikkat etmeden istedikleri her şeyi yapması

18. Ben Fatma, 6. sınıfta okuyorum. Size biraz okulumuzdaki bazı uygulamalardan bahsedeceğim. Okulumuzda tüm öğrencileri ilgilendiren konularda okul yönetimi öğrencilerin görüşlerini almaktadır. Okulumuz ile ilgili istek ve görüşlerimizi oluşturulan dilek kutusuna atıyoruz. Öğretmenlerimiz her ay bu kutudaki dilek ve istekleri değerlendirip gerekli bazı düzenlemeleri yapıyorlar. Okulumuzda sınıf başkanları sınıf oylaması sonucunda seçiliyor. Okul meclisimizi ve başkanımızı tüm okulun katıldığı seçimlerle belirledik. Ben hiç çekinmeden müdürümüzün odasına gidip sınıfımız ile ilgili isteklerimi söyleyebiliyorum.

Fatma'nın anlattıklarından yola çıkarak sözü edilen okul ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Okulda demokratik bir ortam oluşturulmuştur.
- B) Öğrencilerin istekleri görmezden gelinmektedir.
- C) Sınıfların yönetimini öğretmenler belirlemektedir.
- D) Okulda bütün kararları öğrenciler almaktadır.

19.

- Hastanede sıra bekleyenler hamile bir kadına öncelik verilmesini olumlu karşıladılar.
- Otobüs durağında bekleyenler araca binmek için sıraya girdiler.
- Okulda engelli arkadaşı için yapılan asansörü diğer öğrenciler kullanmamaktadır.
- Engelli araçlar için ayrılan park alanına diğer araçlar park etmemektedir.
- Toplu taşımada yaşlılara gençler yer vermektedir.

Verilen örneklerle sahip bir toplum için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İnsanlar kişisel çıkarlarını ön planda tutmaktadır.
- B) Toplumsal kurallara uyanların oranı çok azdır.
- C) Vatandaşlar demokratik tutum göstermede duyarlıdır.
- D) Engelli vatandaşlar diğer insanlar tarafından dışlanmaktadır.

20.

- Merhaba Kamil. Bugün hasta olduğum için okula gelemedim, sosyal bilgiler dersinde hangi konuyu işlediniz?
- Hayri öncelikle geçmiş olsun. Bugünkü işlediğimiz konunun başlığını hatırlamıyorum ama içeriğinde her bireyin yaşama hakkının olduğu, her çocuğun okula gitme hakkının olduğu, her bireyin hastaneye

gitme hakkının olduğu gibi bilgiler öğrendik.

Kamil'in Hayri'ye anlattığı konu içeriğine verilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Temel Hak ve Özgürlükler
- B) Geçmişten Günümüze Kadın Hakları
- C) Demokratik Devlet Organları
- D) Yönetim Biçimlerini Karşılaştıralım

21. Türk tarihine bakıldığında kadının toplumda çok önemli bir rolünün olduğu görülmüştür. Hatta öyle ki hakanın emirnameleri sadece "Hakan ve hatun buyuruyor ki" buyruğuyla başlamışsa geçerli olmuştur. Hakan ve hatun elçileri beraber kabul etmişlerdir.

Bununla beraber Köktürk parasının üzerinde hakan ve hatunun birlikte resmi bulunmuştur.

Verilen metne göre aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Türk tarihinde kadın değerlidir.
- B) Türklerde hatunların siyasi rolü bulunmaktadır.
- C) Türklerde kadın-erkek ayrımı yapılmamıştır.
- D) İslamiyet öncesi kadınlar seçme ve seçilme hakkına sahiptir.

22. Aşağıdakilerden hangisi 6. sınıfa giden bir öğrencinin doğrudan kullanabileceği hak veya özgürlüklerden biri değildir?

- A) Seyahat Özgürlüğü
- B) Eğitim Hakkı
- C) Beslenme Hakkı
- D) Sağlık Hakkı

23. Türk kadınına yönetimde görev alabilmesini sağlayan siyasi haklar 1930'dan itibaren verilmeye başlandı. Kadınlara 1930'da belediye seçimlerine katılma hakkı, 1933'te muhtarlık seçimlerine katılma hakkı tanındı. Türk kadını; Anayasa, Medeni Kanun ve seçim yasaları sayesinde haklarına dünyadaki birçok ülkedeki kadından önce ulaşmıştır. İsviçre ve Fransa gibi Avrupa ülkelerinde dahi kadınlar, seçme ve seçilme hakkını Türk kadınından sonra elde etmişlerdir.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Dünyada ilk kez siyasi haklara Türk kadını sahip olmuştur.
- B) Türk kadını siyasi haklarını aşama aşama elde etmiştir.
- C) Türk kadını siyasi haklarını Cumhuriyetin ilk yıllarında elde etmiştir.
- D) Türk kadını siyasi haklarını birçok Avrupa ülkesinden önce elde etmiştir.

24. Türkiye'de çalışma yaş aralığında bulunan 30 milyon 300 bin kadının ancak 8.9 milyonu çalışıyor. Şirketler kadın istihdamını arttırmak için kreş yardımları, esnek çalışma modelleri sunuyor, işe alımlarda kadınlara öncelik tanınıyor. Bu çalışmalar kadınların "pozitif ayrımcılık" ilkesine göre toplumda yer edindiklerini göstermektedir.

Aşağıdakilerden hangisi kadına yönelik pozitif ayrımcılığa örnektir?

- A) Hukuk fakültesini bitiren Dilara'nın hakim olması
- B) Tıp fakültesini bitiren Gülşah'ın doktor olması
- C) Zeynep Öğretmenin okul müdürü olması
- D) İş yeri açan Zübeyde Hanımın vergiden muaf tutulması

25. Devlet temel hak ve özgürlüklerin korunması konusunda üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmekle beraber Türk vatandaşlarına bu konuda çeşitli ödevler yüklemiştir. Türk vatandaşlarına düşen görev bu ödevlerini gereği gibi zamanında yerine getirmektir.

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi Türk vatandaşlarının devlete karşı ödevlerinden biri değildir?

- A) Vatani görevini yerine getirmek
- B) Vergisini zamanında vermek
- C) Alışverişlerden sonra fiş almak
- D) Dilekçe hakkını kullanmak

26. Vatandaş olma bilincine sahip insanlar sorumluluklarının farkındadırlar. Seçme ve seçilme hakkını kullanarak ülke yönetimine katılırlar. Vergi vermenin bir vatandaşlık görevi olduğunu bilirler. Devlet işlerinin düzenli yürütmesi ve hizmetlerin yapılabilmesi için vergisini zamanında ve doğru olarak öderler. Toplum içinde insanların rahat ve huzurlu yaşaması için düzenlenmiş olan kanunlara uyarlar. Bunun her vatandaşın görevi olduğunu bilirler ve böyle toplumlarda, huzur ve adalet olacağının bilincindedirler. Askerlik görevini (vatan hizmeti) yaparlar. Yurt savunmasında üzerlerine düşen görevleri yerine getirirler.

Verilen bilgilere göre sorumluluklarını bilen bir Türk vatandaşı aşağıdakilerden hangisini yapmaz?

- A) Vergisini zamanında öder.
- B) Kanunlara ara sıra uyar.
- C) Seçim zamanı oy kullanır.
- D) Yurt savunmasına katılır.

27.

- 1930 yılında kadınlara belediye seçimlerine katılma hakkı verildi.
- 1933 yılında kadınlara muhtarlık seçimlerine katılma hakkı verildi.
- 1934 yılında kadınlara milletvekili olma hakkı verildi.

Verilen bu bilgiler aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Eğitim alanında yapılan inkılaplar
- B) Türk kadınına verilen siyasi haklar
- C) Türk kadınına verilen sosyal haklar
- D) Sağlık alanında yapılan inkılaplar

28. Temel hak ve özgürlükler, anayasamız tarafından koruma altına alınmıştır. Bütün vatandaşlar sahip oldukları bu hakları yasalar çerçevesinde kullanırlar. Anayasamız temel hak ve hürriyetlerin korunması, kullanılabilmesi, imkânlarının hazırlanması bakımından devlete çeşitli ödevler yüklemiştir. Devlet, temel hak ve özgürlüklerin korunması konusunda kendi üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmekle beraber, Türk vatandaşlarına da bu konuda çeşitli ödevler yüklemiştir. Türk vatandaşlarına düşen görev bu ödevlerini gereği gibi ve zamanında yerine getirmektir.

Verilen bilgilere göre temel hak ve özgürlükler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Temel hak ve özgürlükleri korumak sadece devletin görevidir.
- B) Her birey hak ve özgürlüklerini kanunlar çerçevesinde kullanabilir.
- C) Devlet, hak ve özgürlüklerin kullanılması için gerekli önlemleri alır.
- D) Anayasamız hak ve özgürlükleri korumada en üstün özelliğe sahiptir.

29. Eski Türk devletlerinde kadın değerli bir varlık olarak görülürdü. Ülkenin yöneticisi olan hakanın yanında eşi hatunun da çok önemli yetkileri vardı. Yapılacak bir çalışmada "Hakan ve hatun emrediyor ki..." diye başlardı. Türkiye Selçuklu ve Osmanlı Devleti'nde de padişah eşleri halkın yararına olacak şekilde imarethane, çeşme, medrese, aşevi ve şifahane gibi birçok faydalı çalışmalar yapmışlardır. Ayrıca Türk kadını Kurtuluş Savaşı Dönemi'nde cepheye mermi taşımış ve bizzat savaşın içinde yer almıştır.

Bu bilgilere göre Türk kadını ile ilgili;

- I. Ülke yönetiminde etkin bir konumda olmuştur.
- II. Sosyal hayatın gelişmesi adına çalışmalarda bulunmuştur.
- III. Ülkenin bağımsızlığı için gerektiğinde canını tehlikeye atmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

30. Temel haklarımız ve özgürlüklerimiz sıkıyönetim, savaş, bulaşıcı hastalıklar gibi insan hayatının söz konusu olduğu olağanüstü durumlarda sınırlandırılabilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle sınırlandırılmaz?

- A) Yerleşme ve seyahat özgürlüğü
- B) Yaşama hakkı
- C) Konut dokunulmazlığı hakkı
- D) Kişi dokunulmazlığı hakkı

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D	C	B	A	D	C	D	C	D	C
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	A	B	B	D	B	D	A	C	A
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
D	C	A	D	D	B	B	A	D	B

İl MEM sorularından derlenmiştir...

